

Voorstel aan de Raad

Vergadering : Gemeenteraad Best
Raadsvergaderdatum : 09-11-2020

Onderwerp

Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Aanleiding

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 190 van de Gemeentewet bieden wij u hierbij de programmabegroting 2021 en de meerjarenraming 2022 tot en met 2024 aan.

De kaderbrief 2021 inclusief de daarbij horende amendementen is richtinggevend geweest voor de opgestelde begroting 2021 en meerjarenraming 2022 tot en met 2024.

De begroting is via een onlineversie beschikbaar en is zo ingericht dat lezers zelf de keuze kunnen maken in het detailniveau van informatie dat zij willen inzien. Tevens is per programma de rol van de gemeente benoemd. Er is onderscheid gemaakt in een vijftal rollen: dienstverlenend, regisserend, meewerkend, faciliterend en uitvoerend. Daarnaast is de vorm van participatie per programma opgenomen.

Advies

1. De programmabegroting 2021 en de meerjarenraming over 2022 tot en met 2024 vaststellen;
2. Een bedrag van € 753.000 onttrekken aan de vrije algemene reserve en toevoegen aan de reserve sociaal domein;
3. De 1e wijziging van de begroting 2021 vaststellen.

Argumenten

1.1 Financieel sluitende begroting

Deze begroting geeft inzicht in onze speerpunten, activiteiten en plannen voor 2021. De totale begroting is voor deze periode financieel sluitend. Uiteraard hebben we rekening gehouden met ontwikkelingen die op ons afkomen rondom de gevolgen van COVID-19. In de verschillende programma's is in de beleidsdoelstellingen en in de hiervoor benodigde acties rekening gehouden met deze ontwikkelingen. In de raadsinformatiebrief die wij u op 20 augustus jl. hebben gestuurd (PU20-04304) hebben wij u reeds inzicht gegeven welke gevolgen wij verwachten. Concreet betekent dit dat wij op het onderdeel BUIG uitkeringen participatiewet en de schuldhulpverlening een bijstelling hebben verwerkt in deze primitieve begroting.

1.2 Structureel in evenwicht

In het voorjaar zijn met de Provincie de aandachtspunten voor de programmabegroting 2021 besproken. De Provincie benadrukt hierbij het belang van een structureel sluitende programmabegroting 2021 én meerjarenraming. Zij toetst namelijk of de programmabegroting structureel en reëel in evenwicht is. Op

pagina 77 van de online versie ziet u in de tabel dat de primitieve programmabegroting 2021 én meerjarenraming structureel in evenwicht zijn.

2.1 Bijstelling van de reserve sociaal domein naar aanleiding van de risico-inventarisatie

Jaarlijks vindt een actualisatie plaats van verschillende financiële risico's van onze gemeente. Deze risicogebieden zijn divers en zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Eén van deze risicogebieden is het sociaal domein. Voor het sociaal domein kunnen inwoners bij ons terecht voor:

- uitkeringen;
- zorgvoorzieningen voor jeugdigen;
- voorzieningen en ondersteuning zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen of meer mogelijkheden hebben om aan het sociale leven mee te doen.

Op basis van bovenstaande actualisatie van de risico's in het sociaal domein is een buffer van € 1.081.000 nodig om deze risico's op te vangen. Rekening houdend met eerdere besluitvorming van uw raad heeft de reserve sociaal domein op dit moment een hoogte van € 328.000. Dit houdt in dat er onvoldoende is gereserveerd om alle gecalculerde risico's in het sociaal domein op te vangen en daarom vindt deze bijstelling plaats.

2.2 Uitvoering geven aan de 'nota reserves en voorzieningen 2016'

In de 'nota reserves en voorzieningen 2016' is beleid over de reserve sociaal domein vastgelegd en is in 2016 door u bekrachtigd. Het doel van deze reserve is als volgt omschreven:

Afdekken van risico's die optreden in het sociaal domein, waaronder de uitvoering van de Wet werk en bijstand, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Participatiewet en de Jeugdwet. Tevens is het doel om transformatiekosten in het sociaal domein op te vangen.

Om deze risico's te kunnen afdekken, dient de reserve op voldoende niveau te zijn. Daarom is het voorstel om, op basis van een recente risico-inventarisatie, een bedrag van € 753.000 in deze reserve te storten vanuit de vrije algemene reserve. Deze mutatie is opgenomen in de 1^e begrotingswijziging 2021.

3.1. Gevolgen van de septembercirculaire 2020 verwerkt

Op 15 september 2020 is het Prinsjesdag geweest. Hierbij zijn de Miljoenennota en de Rijksbegroting gepresenteerd. In deze stukken staan de plannen voor het komend jaar en hoe deze bekostigd worden. Vervolgens worden de gevolgen voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds berekend. De effecten hiervan zijn opgenomen in de septembercirculaire 2020.

De gevolgen van de septembercirculaire 2020 zijn voor de gemeente Best beperkt positief. Een aantal gevolgen is direct geoormerkt voor het daarvoor bestemde doel. Gezien de toegenomen financiële druk bij gemeenten door COVID-19 heeft het kabinet besloten de oloploop in de opschalingskorting voor gemeenten voor de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering. Voor onze gemeente betekent dit voor 2021 een positieve bijstelling van € 225.000. Het college stelt voor om deze middelen te reserveren voor de extra uitgaven rondom COVID-19 die de gemeente heeft.

3.2. Bijstelling reserve sociaal domein verwerkt

Zie hiervoor argument 2.1 en 2.2.

Risico's

Het totale risico als gevolg van de effecten van COVID-19 voor het jaar 2021 wordt voor onze gemeente ingeschat op circa € 600.000. Daarnaast heeft onze gemeente reguliere risico's van circa € 3,9 miljoen. De weerstandcapaciteit van onze organisatie bedraagt circa € 22,6 miljoen. Dit betekent dat wij prima in staat

zijn om incidentele COVID-19 gerelateerde financiële tegenvallers op te vangen. Lokale besluitvorming over aanvullende verzoeken van lokale stichtingen, verenigingen en ondernemers is hierin niet meegenomen.

Onze weerstandcapaciteit wordt met name gevormd door de vrije algemene reserve. Deze bedraagt op basis van de reeds genomen besluitvorming eind 2020 circa € 18,6 miljoen. Op het moment dat deze primitieve begroting wordt opgemaakt, gaan diverse ontwikkelingen in onze gemeente voort. Deze ontwikkelingen betekenen mogelijk onttrekkingen uit de vrije algemene reserve. Voorbeelden hiervan zijn de 2^e financiële rapportage 2020 waarin de COVID-19 gevolgen voor 2020 zijn meegenomen, het 2^e beslispunt van dit voorstel om de reserve sociaal domein te verhogen, het vrijmaken voor extra capaciteit voor toezicht en handhaving en het vervolgonderzoek naar huisvesting (zie hiervoor de 1^e begrotingswijziging 2020). Deze voorbeelden betekenen een onttrekking aan de vrije algemene reserve van € 1,9 miljoen.

De herverdeling van het gemeentefonds, die was verwacht in 2021, wordt een jaar uitgesteld. De komende maanden wordt er aanvullend onderzoek verricht. Dat moet vooral tot minder financieel nadeel voor het platteland leiden. Eventuele financiële gevolgen zijn nog niet verwerkt in deze begroting. De inschatting van eventuele financiële gevolgen is voor onze gemeente echter beperkt.

Kosten en dekking

De gehanteerde prijsindex bedraagt in de jaren 2021-2024 1,5%. De lonen zijn geïndexeerd met 3,1%. Hieronder volgt een overzicht (in euro's) van het begrotingssaldo 2021-2024 waarbij de wijzigingen na de kaderbrief 2021 in beeld gebracht.

Financiële foto	2021	2022	2023	2024
Kaderbrief 2021 zoals aangeboden aan de raad <i>Inclusief verplichte en onontkoombare uitgaven</i>	-110.187	64.143	252.573	521.787
Gevolgen meicirculaire 2020	275.133	563.759	349.891	-232.330
Saldo voor behandeling kaderbrief 2021	164.946	627.902	602.464	289.457
<i>Mutaties bij behandeling Kaderbrief 2021, 30-6-20</i>				
- Amendement A1, duurzaamheid (beleid vervalt)	0	0	0	0
- Amendement A2, algemeen onderwijs (toegevoegd)	-15.000	-15.230	-15.460	-15.690
- Amendement A3, samenhangend pakket diensten voor ouderen (toegevoegd, in 2020)	0	-50.000	0	0
- Amendement A3, dekking samenhangend pakket door derden/budgetten WMO	0	50.000	0	0
<i>Mutaties begroting 2021:</i>				
Meeropbrengst bouwleges agv woningbouwversnelling	116.000	116.000	116.000	116.000
Hoger doorberekende uren aan de grex/investeringen	225.000	170.000	0	0
WMO - bijstelling budget huishoudelijke hulp	-325.000	-333.000	-341.000	-349.000
Bijstelling loonkostensubsidie	-150.000	-153.275	-156.557	-160.871
Gevolgen COVID-19 - stijging uitkeringen participatiewet	-684.000	-1.202.000	-1.202.000	-1.202.000
Gevolgen COVID-19 - verhoging rijksbijdrage	684.000	1.202.000	1.202.000	1.202.000
Gevolgen COVID-19 - stijging schuldhulpverlening	-85.000	-45.000	0	0
Mutatie compensabele BTW op investeringen	138.000	167.000	170.000	183.000
Overige mutaties	169.559	-52.989	-112.912	248.888
Prognose begrotingssaldo 2021-2024	238.505	481.409	262.535	311.784
Mutaties 1e begrotingswijziging 2021				
Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad: impuls Kansrijke start	7.853	7.853	0	0
Budget impuls Kansrijke start wordt hiervoor geormerkt	-7.853	-7.853	0	0
Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	8.000	8.000	8.000	8.000
Budget omgevingsveiligheidsdiensten wordt hiervoor geormerkt	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Decentralisatie-uitkering Brede aanpak dak- en thuisloosheid	32.051	0	0	0
Budget aanpak dak- en thuisloosheid wordt hiervoor gereserveerd	-32.051	0	0	0
Schrappen opschalingskorting gemeenten a.g.v. COVID-19	226.588	0	0	0
Opschalingskorting wordt gereserveerd voor kosten ivm COVID-19	-226.588	0	0	0
Gevolgen bijstelling verdeelmaatstaven	141.245	90.100	106.728	162.489
Gevolgen septembercirculaire 2020	141.245	90.100	106.728	162.489
Vervolgonderzoek huisvesting	-150.000	0	0	0
Vervolgonderzoek huisvesting: dekking uit vrije algemene reserve	150.000	0	0	0
Extra capaciteit voor toezicht & handhaving	-535.000	0	0	0
Extra capaciteit voor toezicht & handhaving: dekking uit vrije alg res	535.000	0	0	0
Ophoging reserve sociaal domein	-753.000	0	0	0
Ophoging reserve sociaal domein: onttrekking uit vrije alg reserve	753.000	0	0	0
Verwerking raadsbesluit 9 maart 2020/ profilering Gem. Best (W02/2020)	-56.519	-57.367	-58.227	-59.100
Verwerking A3: samenhangend pakket ouderen (was per abuis foutief)	-50.000	50.000	0	0
Verwerking A3: dekking uit bestaande budgetten	30.000	-50.000	0	0
Verwerking A3: dekking uit reserve sociaal domein	20.000	0	0	0
Overige mutaties 1e begrotingswijziging 2020	-56.519	-57.367	-58.227	-59.100
Verwacht begrotingssaldo 2021-2024	323.231	514.142	311.036	415.173

Hierboven wordt het geprognosticeerde begrotingssaldo weergegeven inclusief de mutaties uit de 1^e begrotingswijziging 2021. De (primitieve) begroting 2021 laat een sluitende meerjarenraming zien waar we erg tevreden over zijn in deze onzekere tijden.

Verwerking financiële gevolgen septembercirculaire 2020

Zoals hierboven beschreven zijn de gevolgen voor onze gemeente positief. Deze gevolgen zijn verwerkt in de 1^e begrotingswijziging 2021. Dat betekent dat zij niet in onze primitieve begroting 2021 zijn opgenomen.

Overige mutaties in de 1^e begrotingswijziging 2021

Voor de uitvoering van project 'huisvesting' is een werkbudget nodig. Het budget van € 150.000 is nodig om verdere onderzoeken te doen, het bureau HEVO de drie scenario's te laten berekenen, te starten met het cultuurtraject Gemeente en Bestwijzer en een aantal interne uren te dekken.

Daarnaast is er behoefte om de komende twee jaar te intensiveren op het terrein van toezicht en handhaving. Dit om achterstanden weg te kunnen werken, de doelstellingen van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 De Kempen te behalen en de prioriteiten van de Raad voldoende aandacht te kunnen geven. Hierover is in de raadsessie van 28 september 2020 gesproken (zie agenda raadsessie 28-9-2020). De raadsleden in de sessie zijn meegegaan met het voorstel van de burgemeester om het gevraagde budget van € 535.000 ter beschikking te stellen en voor te leggen aan de raad bij de behandeling van de programma-begroting 2021. Het benodigde budget voor 2022, ook ter grootte van € 535.000, wordt aan u voorgelegd bij de behandeling van de kaderbrief 2022. Er wordt verder onderzoek gedaan of een vorm van cofinanciering mogelijk is.

Op 9 maart 2020 heeft de raad een besluit genomen over profilering van de Gemeente Best. Dit besluit is per abuis niet in de primitieve begroting 2021 verwerkt en derhalve in de 1^e begrotingswijziging 2021 meegenomen. Ook is het amendement A3 van de kaderbrief 2021 juist verwerkt in de begrotingswijziging 2021.

Vrije algemene reserve bedraagt circa € 18 miljoen

In de bijlage van de programmabegroting is een verloopoverzicht opgenomen over de benutting van de vrije algemene reserve. De mutaties in deze reserve zijn gebaseerd op eerdere besluitvorming van u. Zie ook de opmerking onder het kopje 'risico's'.

Participatie

N.v.t.

Communicatie

De conceptbegroting is voor u als raad beschikbaar (<https://best.begroting-2021.nl/>). Deze toegankelijke versie nodigt onze inwoners en andere geïnteresseerden uit om via een top-down benadering onze begroting in te zien. Tevens is er een mogelijkheid om digitaal aantekeningen te maken. In de bijlage treft u de uitleg hiervoor aan.

Na vaststelling door u op 9 november a.s. plaatsen we een artikel in Best Informatief over de vaststelling. Verder verschijnt er een bericht op www.officielebekendmakingen.nl

Procedure en planning

Na vaststelling van de programmabegroting 2021 wordt deze tezamen met uw besluit verstuurd aan de Provincie. Zij beoordeelt of de programmabegroting structureel en reëel in evenwicht is. Hieruit volgt het besluit of voor de gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht van toepassing is.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

IN20-02819 Raadsbesluit programmabegroting 2021
BL20-16977 Begrotingswijziging W01/2021
BL18-07534 Instructienotitie Lias 'online aantekeningen maken'

09-11-2020

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Best,

Hans Ubachs
Voorzitter

Nicole van Hooy
Secretaris

